

29/11/22

TER ONDERTEKENING

Aan de Minister voor Klimaat en Energie

Directoraat-generaal Klimaat
en Energie
Directie Strategie
Energiesystemen

Auteur

nota

BESLISNota appreciatie tussenrapportage ETES 2050

Datum

17 november 2022

Kenmerk

DGKE-DSE / 22553420

BHM 22553445

Bijlage(n)

2

Parafenroute

Aanleiding

- Op 8 november jl. heeft het Expertteam Energiesysteem 2050 een tussenrapportage opgeleverd.
- Deze tussenrapportage is onderdeel van een outlook die fungeert als bouwsteen voor het Nationaal Plan Energiesysteem 2050.
- Het expertteam Energiesysteem zal eind maart 2023 de outlook opleveren.

Advies

- U kunt de brief met de appreciatie van de tussenrapportage van het Expertteam Energiesysteem 2050 ondertekenen.

Kernpunten

- Het belang van het doorgeleiden van de tussenrapportage naar de Tweede Kamer is dat deze betrokken kan worden bij het Commissie Debat Klimaat en Energie over Systeemtransitie en klimaatbeleid na 2030 op 2 februari aanstaande
- De tussenrapportage is in lijn met de contourenbrief van het Nationaal Plan Energiesysteem van 10 juni, 2022.
- Er is de komende tijd verdere uitwerking door het expertteam nodig, opdat de outlook als bouwsteen kan fungeren van het Nationaal Plan Energiesysteem.
- Op 29 november vindt een gesprek plaats met het expertteam energiesysteem 2050. Deze afspraak is gemaakt tijdens uw kennismaking met de voorzitter. U wordt daarover separaat geïnformeerd.

Ontvangen BBR

Toelichting

Kenmerk
DGKE-DSE / 22553420

- Het expertteam energiesysteem 2050 heeft tien bevindingen aangeleverd die een plaats gaan krijgen in de uiteindelijke outlook.
- De bevindingen:
  1. De economie en maatschappij in 2050 zijn het uitgangspunt.
  2. De energietransitie krijgt vorm in synergie met andere grote ontwikkelingen.
  3. Een klimaatneutraal Nederland in 2050 vereist rond 2040 een CO₂-neutraal energiesysteem en een CO₂-neutraal elektriciteitssysteem in 2035.
  4. Rechtvaardigheid van de energietransitie is cruciaal voor maatschappelijke inbedding.
  5. De economische structuur van Nederland bemoeilijkt de transitie naar klimaatneutraliteit.
  6. Schaarste vraagt om keuzes en meervoudig ontwerpen.
  7. De keuzes van de overheid doen ertoe: regie is nodig.
  8. Voorrang voor energiebesparing en gedragsverandering als robuust onderdeel van de transitie.
  9. Voorrang voor de uitbreiding van de elektriciteitsvoorziening.
  10. Start ook minder robuuste ontwikkelpaden op.
- De bovenstaande hoofdpunten komen op hoofdlijnen overeen met wat er in de contourenbrief voor het Nationaal Plan Energiesysteem die 10 juni 2022 met de Kamer gedeeld is. Zo liggen deze hoofdpunten in lijn met de ontwerpprincipes vanuit het publieke belang; duurzaamheid, leveringszekerheid, betaalbaarheid, veiligheid, kwaliteit van leefomgeving en maatschappelijke betrokkenheid.
- Het expertteam energiesysteem zal nu verder werken aan de analyses. Eind maart levert het expertteam zijn eindresultaat in de vorm van de genoemde outlook op.